

ARĪ VIENS IR CĪNĪTĀJS...

Andrejs Naglis, kristīgais demokrāts (LZS, KDS, LDP frakcijas), starp simt 6. Saeimas deputātiem ir vienīgais absolūtais alkohola nelietotājs un pretinieks. Visāpīgāk šī proporcija (1:99) izjūtama balsojumos. Sevišķi dramatiskā situācija izvērtās 30. janvārī, kad tika apspriests autājums par alkohola monopola likumprojektu.

Andrejs Naglis: — Kā atturībasnieks es par šo jautājumu esmu ne tikai daudz domājis, bet arī ne mazumu strādājis. Esmu sapņojis un apkopojis arī daudzus priekšlikumus no tautas pārstāvjiem. Tauta arī ir īstais avots, no kura smelties spēku darbam, rast jaunas idejas un ierosmi.

— **Val šis likumprojekts netiek īpaši "marinēts" un vilkts garumā?**

— To jau vajadzēja saskatīt 5. Saeimai. 1995. gadā 6. Saeima savas darbības sākumā to izskatīja 1. lasījumā. Likumprojekts bija sagatavots ļoti vāji. Daudziem deputātiem bija tendence šo likumprojektu noraidīt. Šeit jāprot saskatīt pamēģinus un akmeņus...

— **Val šodien, 30. janvārī, kad Saeima krupulozi izskata šo projektu, jūs saskatāt šos pazemes strāvumus?**

— Kā nu ne. Visi it kā saprot, ka tas jāpieņem, bet ne visi rīkojas saskaņā ar savu saprātu. Daudzi miljoni aizplūst garām valsts kasei, un tomēr jāuzskata par veiksmi tas, ka likumprojektu šobrīd izskata otrajā lasījumā. Mēs pašlaik izskatījām 240 priekšlikumus, pavisam kopā ir 831 priekšlikums. Nākamajā plenārsēdē vēl līdz galam netiksim, bet nākamajā var gaidīt galarezultātu.

— **Val jums ir sagatavoti kādi īpaši priekšlikumi?**

— Jā, man tie ir. Un gribu pateikt lielu paldies Silarozes vadītājam LPB, mūsu valsts atturībasniekiem, kuri uzmanīgi seko līdzī likumprojekta pieņemšanai un, kā saka, stāv bardzē par to.

— **Kas jūs visvairāk barūgtina?**

— Nievājošā attieksme pret atturīgu dzīvesveidu. Ir divi spoguļi, kuros šī greizā aina tīrāmanāma. Ģimenē tāds spogulis ir bērni, tautā šāds spogulis ir Saeima.

— **Ko īsti jūs šais spoguļos saredzat? Visi zina, ka Saeimā jūs esat vienīgais īstais atturībasnieks, manuprāt, tieši tāpēc šos spoguļus jūs redzat visskaidrāk...**

— Es pats lepojos ar to, ka man ir mugurkauls un spēju izvairīties no alkohola lietošanas, kas daudziem cilvēkiem sagādā problēmas. Taču tas nenozīmē, ka es šos cilvēkus nesaprotu. Jo viņiem grūtāk, jo aug mana

vēlēšanās un griba tiem palīdzēt. Ir milzīga atšķirība starp tām ģimenēm, kur alkohols ir cieņā, un tām, kur to nelieto.

— **Val nav grūti atrasties kolēģu vidū, kuri tomēr paceļ glāzīti un dažreiz dara to visai bieži?**

— Mani tomēr iepriecina tas, ka daudzi no viņiem paši atzīstas šai grēkā un pat cenšas savu vājību pārvarēt. Taču, no otras puses, mans atturīgais dzīvesveids izraisa arī izbrīnu, un man tiek jautāts, vai tā vispār iespējams dzīvot. Jā, es atbildu, ir iespējams un vajag... Es kategoriski nepiekrītu tiem demagogiem, kas saka — bez

alkohola lietošanas sabiedrībā nevar iziet un uzturēties. Es eju sabiedrībā un esmu aktīvs, strādāju tāpat kā pārējie 99 deputāti un nejūtu vajadzību pēc glāzītes.

— **Alkohols jau pārveido arī cilvēku priekšstatus par pareizu izturēšanos sabiedrībā un dzīvi vispār...**

— Alkohols — tā ir narkotika, tāpat kā dopings sportistam, kurš agrāk vai vēlāk sevi sabiedz. Rodas arī cita psiholoģija, degradējas psihe...

— **Jūs noliedzat arī pokālu saskandināšanu "augstākajā līmenī", kad sastopas levērojami valstsvīri un plūst tradicionālais šampanietis?**

— Jā, tas ir rituāls un iedibināta ceremonija. Bet nav jau obligāti jādzer. Ka tikai mums, tāpat kā krieviem, nav jāsaka — Krievijai nav paveicies ar kņaziem, jo visi dzer un ir dzērāji.

— **Mūsu Valsts prezidents arīdzan nesen viesojās lauku mājā, ir nofotografēts pie galda, paceļot glāzīti...**

— Katram cilvēkam jābūt savam iekšējam likumam. Es bieži vien saku: ja cilvēkam šāda likuma nav, tad nelīdz arī nekādi citi likumi un apņemšanās. Un velti būs rakstīt likumus "Zelta grāmatās ar dimanta burtiem". Nepildīs. Man kā kristietim, katolim, arī kristīgajam demokrātam ir tuvi un saprotami

desmit Dieva baušļi. Tie jau arī ir cilvēka iekšējais satvars un likums.

— **Bet vai cilvēks, kas pacēlis glāzīti, īpaši tad, ja tas ir valstsvīrs, tautai neliekas tuvs un demokrātisks?**

— Var jau pieklājības dēļ apsēsties un to glāzīti pacelt, bet jautājums ir — vai lieto to glāzītes saturu vai nelieto. Esmu redzējis, ka civilizētās valstīs politiķi satiekas, šis rituāls — glāžu pacelšana — tiek izdarīts, bet saskandinātājs nepaņem mutē ne pilītes.

— **Val jums pašam nav bijušas neērtas situācijas, kad apstākļi tā vien mudina iedzert?**

— Jā, it sevišķi tad, kad par padarītu darbu kāds atnācis pateikties ar pusstopu. Par sekām šāds cilvēks jau nepadomā. Bet, ja Valsts prezidents pieņem glāzīti kā pateicību vai viesmīlības apliecinājumu, sekas jau ir daudz jaunākas. Alkohols taču nevienam labumu nav nesis. "Augstu laimi, prieku" mēs esam iera-
duši vēlēt kāzās, jubilejās, bet pēc tam pasekosim, cik tad nelaimju šis dzēriens ir sagādājis. Cilvēkiem grūti saprast, ka par laba darījumu ar jaunu nevajag maksāt. Šis pusstops, šī glāzīte jau ir šis jaunuma iemīļojums koncentrētā veidā. Man kā atturībasniekam vislielāko gandarījumu sagādā vien-

kāršs sirsnīgs paldies, ja vispār esmu pelnījis kādu pateicību un otram cilvēkam labu darījums.

— **Īsāk sakot, par laba darījumu neatmaksā ar jaunu. Kā jūs domājat, vai Saeima ar šo likumprojektu tautai izdaris labumu? Vai šeit nav lobiji, kas dara visu iespējamo noziedzīgo alkohola ražotāju un tirgoņu labā?**

— Es arī esmu lobījs... kristīgajai baznīcai, arī atturībasniekiem. Bet neaizmirsīsim, ka alkohols ir vislielākais ienākumu avots. Te ir pilns ar tādiem lobījiem, kas cīnās zelta teļa labā.

— **Manuprāt, tāds īsts naudas taisītājs no alkohola tirdzniecības un citu apdzirdīšanas pats ir atturībasnieks. Vismaz "darba laikā" nedzer, jo pretējā gadījumā nebūtu profesionālis.**

— Jā, īsts krodzinieks nedzer ne pilītes. Savu labklājību viņš cēl ar alkohola palīdzību, kuru pats nelieto. Tas nav nemaz tik liels paradokss. Tas ir aprēķins.

— **Piebīdīšu — sātanisks. Val jūsu iesniegtos priekšlikumus šodien pieņēma?**

— Mani iesniegtie priekšlikumi netika pieņemti. Esmu vienīgais atturībasnieks, tāpēc Saeimā atrodos izteiktā mazākumā. Ko lai dara, tāda ir situācija. Dzērieni, kuriem spirta saturs ir virs 1,5 procentiem, noteikti jāpieskaita pie

alkoholiskajiem dzērieniem. Iepriekšējā likumprojektā bija paredzēta norma, ka šī robeža ir 2 procenti. Pirmā panta pirmajā punktā ir piebilde — "izņemot alu". Šodien daudzi to negrib saprast, ka alus ir alkoholisks dzēriens. Lūk, mans papildinājums — labojums arī bija vērst pret šo alus pieskaitīšanu pie pārtikas produktiem. Jācinās tālāk. Ja jau alus nav alkohols, tad to var lietot bērnu dārzos un skolās, pasniegt sulas vietā. Jājautā — ja alus pudeli ir izdzēris ķirurgs, vai viņš spēs veikt operāciju, vai šoferis, ierāvis aļiņu, vadīt mašīnu?

— **Jā, šodien balsojumā noskaidrojām — alus nav alkoholisks dzēriens. Tātad — stiprināties ar aļiņu šoferi, ķirurgi, piloti, visi smalku filigrānu operāciju veicēji, arī likumdevēji — uz priekšu, taisni grāvi iekšā, jo būtībā alus dullums ne ar ko neatšķiras no šņabja, vīna vai šampanieša reibuma! Kad beigsies šis absurds?**

— Mani patiesi satrauc tas, ka mūsu deputāti necenšas to saprast. Tad jau arī Saeimā plenārsēdē minerālūdens vietā uz galda var nolikt alu un dzert... Tad te būtu bišu strops.

— **Val alus bārs... Bet, likumprojektu apspriežot, pacēlās vēl viens jautājums — par alkohola izplatību baznīcā, respektīvi, baznīcai piederošiem veikaliem vai tirdzniecības galdiem...**

— Jā, baznīcai pieder tā sauktie grāmatu galdi. Ikviena konfesija tirgo reliģisko literatūru, arī relikvijas un citu atribūtiķus... Tas būtu trakums, ja kāds iedomātos pārdot alu!

— **Deputāts Leiškalns ierosināja noņemt šo papildinājumu kā "baznīcai aizvainojošu", un deputāti par to arī nobalsoja.**

— Un šeit vēl vajadzētu ieviest skaidrību jautājumā par "baznīcas vīnu" un medicīnas spirtu. Ir tāds salīdzinājums — medicīnā bez spirta nevar iztikt, jo spirts ir zāles; un baznīcā tāpat — vīns ir rituāla sastāvdaļa. Jāsaprot, ka baznīcai vīns ir simbols, nekas cits. Ir cilvēki, kas izglītības trūkuma dēļ visu to jauc kopā, bet ir tādi, kas dara to demagoģisku apsvērumu dēļ. Tas jau ir jaunāk. Un vēl jaunāk, ja to pamato ar demokrātiju un visatļautību.

— **Bet ir jau lobīsti, kas to lieliski prot izmantot. Sak, baznīcā, tāpat kā visi citi, pērk vīnu, tur pagrabā mucu...**

— Jā, viņi nīrgājās, smejas, ka "pat baznīcā dzer vīnu"...

— **Bet kas ir baznīcas vīns, cik tam ir grādu?**

— Tas ir kagors, atšķaidīts līdz simboliskam stiprumam.

— No visa teiktā es saprotu, ka cīņa par šī likumprojekta pieņemšanu tādā variantā, lai iegrožotu alkohola kontrabandu un izplatību, ir svēta lieta. Un jāmetas šai cīņā ar Dieva palīgu.

Intervēja Valdis MEŽVIDS